Júlia Rodón: 'Ara observem el que passava fa 10 anys a l'Institut del Teatre i ens esgarrifem. Ha canviat la mirada, però no el comportament'

Després d'estudiar-hi fa una dècada, l'actriu santcugatenca Júlia Rodón reflexiona sobre els abusos de poder i assetjaments sexuals per part d'una dotzena de docents de l'Institut del Teatre que va treure a la llum el diari 'Ara' fa prop d'un mes. Rodón considera que 'la mirada' ha canviat molt i que llavors ho vivien 'd'una manera molt normalitzada' i, fins i tot, en feien broma. De fet, reconeix que la notícia no li va sorprendre i assegura que és 'molt comú' en l'educació d'aquest sector trobar-se amb aquests comportaments. En una entrevista a Cugat Mèdia, l'actriu, que actualment imparteix classes als Tallers de Teatre Sílvia Servan de La Unió santcugatenca, fa una crida a un 'canvi de paradigma general' en l'educació artística per treure 'aquesta creença antiga' que per aprendre millor aquestes disciplines 'cal patir molt'.

Què és el primer que vas pensar quan vas veure les notícies sobre els abusos?
La veritat és que no em va sorprendre gens. El primer que vaig pensar va ser que havia estat molt cega durant aquell temps.

Com ho vas viure mentre eres alumna? Se'n parlava?
En aquell moment la situació era molt diferent a la d'ara. S'està prenent molta consciència respecte aquests temes, tant pel que fa a l'abús sexual com a l'abús de poder. Ho vivíem d'una manera molt normalitzada. Ara pensant-hi o comentant-ho amb els companys ens adonem que fa 10 anys fins i tot en fèiem broma d'alguns comportaments de professors respecte noies, nois... S'ha parlat molt de l'abús de poder en la seva vessant sexual, però també és veritat que hi havia molt abús de poder per part de professores dones també, en formats "no sexuals".

Ho comentàveu, en parlàveu entre alumnes?
Sí, de fet una de les noies que va fer les declaracions que van sortir a l'article de l'"Ara' havia compartit promoció i classe amb mi. El grup de Whatsapp que mantenim encara treia fum.

Per tant, entenc que vas tenir alguns dels professors que assenyala la investigació del diari 'Ara', que apuntava a una dotzena de docents.
Sí, jo personalment vaig tenir de professor en Berty Tovías i sí que tenia aquesta mena de comportaments. Era una actitud que nosaltres vivíem amb normalitat. Ara, mirant enrere, ho veus d'una manera molt diferent. En Jorge Vera i en Joan Ollé no van ser professors meus directament, però els tenia molt a prop i sabia que tenien aquesta mena de comportaments. De fet, ja et dic, és una cosa que sabíem totes d'alguna manera, però no ho enteníem com un abús.

Segons la teva experiència, això és una manera de funcionar, en concret a l'Institut del Teatre però també en general a la cultura?
I tant. Jo, parlant pel meu sector, dins de l'art dramàtic és molt i molt comú. Jo crec que per això es viu d'una

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/152822.html

Copyright 2024 Cugat.cat

manera tan normalitzada ja des de l'educació. D'alguna manera tu ja entres a estudiar tenint al cap que seran molt durs amb tu, t'exigiran molt, i els límits estan molt confusos. Quan comences a estudiar ets molt jove i no coneixes exactament on és el límit, i aquest límit es sobrepassa constantment. I per part dels homes, les noies estàvem disposades a molt. A deixar-nos fer molt, a mostrar-nos molt dins d'aquest context, és clar. No ho enteníem d'una altra manera.

Per què creus que passa i com creus que es podria revertir? Quins canvis sistemàtics es podrien fer per a què no hi hagués més casos com aquests?
Jo penso que hi ha d'haver un canvi de paradigma general en tot l'àmbit de l'educació artística. Ens hem de treure una mica aquesta creença antiga que per aprendre o per ensenyar disciplines artístiques cal ser molt dur, cal patir molt... Penso que es pot ensenyar des d'un lloc molt positiu, constructiu. Es pot acompanyar l'alumne de manera emocional i se l'ha de respectar. Això ho tinc claríssim.

Creus que ha canviat al llarg dels anys?
Penso que en certa manera s'ha mantingut. El que ha canviat és la manera de veure-ho, d'observar, de la societat. És per això que ara podem mirar enrere i observar tot el que va passar fa 10 anys i ens esgarrifem. El que ha canviat és la mirada, però no el comportament.

Què et sembla la mediatització d'aquest cas i la revolada que ha tingut? I també les conseqüències que ha tingut també al mateix Institut del Teatre.
Em sembla molt bé que hagi arribat a tot arreu, que tothom se n'hagi assabentat, que hagi alçat la veu. Les conseqüències... no em semblen malament. Penso que des de l'institut no es va gestionar bé el tema des de l'inici. Evidentment no es va gestionar bé en el cas del tractament dels abusos. I penso que les reaccions posteriors han estat les adequades, per dures que semblin, encara que molts dels docents o directius que han acabat dimitint siguin persones molt vàlides. Penso que l'institut, malgrat ser un espai molt gran i seriós, d'alguna manera, no deixa de ser un entorn molt familiar on els professors es coneixen molt entre elles. I entenc que per això en un principi devia ser dur actuar o parlar amb certs companys, però penso que això no és excusa per haver-los encobert o protegit.

N'heu parlat ara amb algun company o companya de l'època?
N'hem parlat molt amb els companys de la classe. Es comentava molt això, que ho vèiem però no ho vèiem. Ho normalitzàvem, en fèiem broma. I realment ara actuaríem de forma completament diferent. També hem parlat molt de casos que encara no han sortit a la llum d'aquest abús de poder impartit per part de dones i també cap a nois. Maneres de tractar, d'exercir una força negativa psicològica cap a certes persones de manera reiterada i molt dura.

La teva experiència és en el món del teatre, però creus que això es pot estendre a altres àmbits educatius, siguin culturals o no?
Sí, estic segura que això passa i que al llarg del temps aniran sortint casos a la llum. Sembla que cada cop ens veiem més fortes per parlar, expressar-nos. En l'àmbit educatiu som molt joves i és un moment de la nostra vida en el qual estem molt vulnerables, tenim ganes d'avançar a tota costa i sempre hi ha gent disposada a aprofitar-se d'aquesta vulnerabilitat i d'aquestes ganes de tirar endavant a canvi del que sigui.

Ara que formes part del món docent, a Sant Cugat als Tallers de Teatre Sílvia Servan, què has après de llavors, ja no tant d'art dramàtic, sinó de qüestions més docents?
Bàsicament he après a tractar els alumnes d'una altra manera, a banda de moltes coses positives que em van ensenyar, a nivell tècnic. Sí que d'una manera intuïtiva, abans de reflexionar tan profundament i exhaustivament sobre aquest tema, ja impartia classes d'una manera totalment contrària a la manera com les

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/152822.html

Copyright 2024 Cugat.cat

havia rebut jo. Sempre des del constructivisme, la positivitat, el joc... Fins i tot impartia classes simultàniament, mentre les rebia a l'Institut del Teatre, i comparant t'adones que la resposta de l'alumne és molt millor, més gran, més rica, si t'hi adreces des del respecte.

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/152822.html

Copyright 2024 Cugat.cat